

Lily van der Stokker, 'In de versiering', 2006
Esther Tielemans, 'Acting', 2007

Deze zaal is voorzien van behang dat door kunstenaar Lily van der Stokker ontworpen is. Na een presentatie van videowerk uit de collectie van het Van Abbemuseum, kreeg Van der Stokker de gelegenheid kunstenaars uit te nodigen om hun werk in deze ruimte te tonen. Na Andrea Zittel is nu Esther Tielemans te gast. Voorafgaand aan de inrichting van de tentoonstelling hadden Lily van der Stokker, Esther Tielemans en Marjon de Groot het volgende gesprek:

MdG: Lily, jij hebt al langer deze ruimte in het museum. Dit wordt de derde presentatie. Jouw werk blijft ongewijzigd?

LvdS: Nee, nee, bij vorige presentaties was er ook meubilair en ik had vloerbedekking uitgekozen. Dat zijn allemaal extra's die eigenlijk niet bij het kunstwerk horen. Nu heb ik het aan Esther overgelaten wat ze met al die andere elementen gaat doen. Het enige dat moest blijven was het behang. En Esther heeft er voor gekozen om de vloerbedekking eruit te halen. Dat vond ze te druk.

ET: En ik vond het lelijk! Het wordt nu gewoon de grijze museumvloer. Dat behang is al heftig genoeg.

MdG: Esther, jij maakt schilderijen die je presenteert op een ruimtelijke manier. Jouw werk is heel bont, er gebeurt veel. Ik ben heel benieuwd hoe dat uit gaat pakken in Lily's omgeving.

ET: Normaal werk je in een witte ruimte en dit is wel

het tegenovergestelde. Mijn eerste idee was om een heel ander werk te gaan maken, wat zou bestaan uit alleen maar monochromen. Uit een soort respect voor Lily...

LvdS: Dat hoeft eigenlijk helemaal niet!

ET: Nee, dat hoeft niet, maar ik vond het best ingewikkeld omdat je al zoveel om je heen hebt. Hoe je daar dan op moet reageren. Maar sowieso was ik al met monochromen en de spiegeling daarin bezig. Mijn eerste idee was dat dan in die monochromen Lily's werk gereflecteerd werd. Dat het letterlijk één werk werd. Bij nader inzien is het toch iets complexer geworden, omdat ik het heel mooi vond iets te doen met die overdaad, die in het werk van ons allebei zit.

MdG: Jij bent dus nieuw werk aan het maken?

ET: Nou, een nieuwe installatie. Er komen ook twee bestaande werken in, maar de rest is nieuw. Er komen in totaal 14 panelen te hangen. De monochromen zijn met epoxy begoten. Daar komt dan die reflectie van de omgeving en ook van de toeschouwer in. Het wordt een soort filmische lijn waar je langs loopt.

LvdS: Mijn uitnodiging voor deze tentoonstelling was natuurlijk wel fijn, maar misschien was het ook wel een lastpost. Je kunt die ruimte niet negeren.

ET: Nee, maar ik vond het juist wel interessant. Je gaat dan toch anders denken.

LvdS: Die vloerbedekking wilde je eruit. Maar verder heb je wel die overdaad in je werk. Dat is ook hetgene dat me erin aantrekt. Ik wilde ook heel graag een schilder iets laten doen. We hebben al twee keer video gehad. Het is ook wel fijn om even te spetteren in die ruimte. Er zit een gelaagdheid in en je speelt met het idee van voorgrond/achtergrond.

ET: Dat is ook waar ik mee bezig ben, en met het decor. Het is ook de link tussen ons.

LvdS: Ik hou me ook bezig met het decoratieve in de

kunst. En of dat nou in de voorgrond zit of in de achtergrond, en hoe je daar mee omgaat.

ET: Omdat het hier letterlijk behang is, functioneert het sowieso als een achtergrond.

LvdS: Nou, dat is niet altijd zo. Ik heb in het verleden een muurschildering gemaakt die op behang leek en dominantier was dan de werken die erop hingen.

ET: Wat dat betreft is achtergrond geen goed woord. Het is meer een environment geworden.

LvdS: Achtergrond impliceert meteen de betekenis van tweederangs activiteit, waar we juist een streep doorheen willen halen. Nou ja, ik eigenlijk. Want jij bent nu zo druk bezig met dat ene werk. Over dit soort dingen hebben wij eigenlijk niet van te voren gesproken.

ET: Misschien is dat ook wel goed. Als je het er de hele tijd met elkaar over hebt, kan het ook dichtslaan.

MdG: Hoe kennen jullie elkaar eigenlijk?

LvdS: We hebben elkaar ontmoet op de Rijksakademie. Ik zag Esthers werk en dat zag ik erg zitten. Toen heb ik haar aangesproken. Toen ik haar mijn visitekaartje gaf zei ze: "Oh ben jij Lily van der Stokker, ik ben een fan van je werk!" Zo zijn wij met elkaar bevriend geraakt. Ik zag in de Rijks dat grote schilderij dat meer een soort decorbouw was met heel veel bloemachtige elementen en plastic erin. Ik zie verbanden met LA, bad taste en American West Coast celebration of Pioneer Americanism. Hoe zie jij dat?

ET: Wat bedoel je daar precies mee?

LvdS: New York is eigenlijk heel Europees. In de tijd van de pioniers (de eerste immigranten) trokken ze in huifkarren naar de West Coast. Toen ze daar uiteindelijk na een eeuw of zo aankwamen, waren ze helemaal los van het Europese. Het hele idee van vrijheid, en van nieuwe producten, dat zit in LA. Dat wordt daar gecelebreerd, en komt uit in wat wij Europeanen vaak 'bad taste' noemen. Alles wat wij nep vinden, dat is juist hun

vrijheid, waar ze ongegeneerd aan toegeven. Dat zie ik in jouw werk. Dat heeft ook te maken met de platheid waar jij het altijd over hebt. De letterlijke platheid, geen virtueuze penseelstreek, maar ook de inhoudsloosheid. Dat is ook waar wij onder lijden, waar mensen ons van beschuldigen. Maar daar gaan wij dan juist doorheen, dat is ons onderzoeksveld.

ET: Ja, daar herken ik me zeker in.

LvdS: De titel die jij gekozen hebt, 'Acting', hoe vertaal je dat ook alweer?

ET: Doen alsof. Kunst maken is ook doen alsof. Een nieuwe dimensie creëren op het platte vlak. Door die epoxy krijg je een echte derde dimensie doordat het als een spiegel werkt. Die dingen lopen dan weer parallel aan de verwarring in de echte wereld. Wat is echt en wat is nep. 'Acting' refereert ook aan het filmische aspect in mijn werk.

LvdS: Wie is nou de acteur? Ben jij dat?

ET: Dat is de toeschouwer. Die komt letterlijk in dat decor. Hij ziet zichzelf in die plastic wereld. Een soort confrontatie met de plastic leegheid van ons hedendaagse bestaan.

MdG: Dus eigenlijk is er een dubbel decor. Als jouw werk een decor is dat weer in Lily's decor hangt. Is dat ook de reden dat jouw werk aan één kant gepresenteerd wordt?

ET: Ja, en ook dat je dan een wand van Lily heel mooi gereflecteerd ziet.

LvdS: Ik vind het mooi dat Esthers werk heel krachtig uit die muur komt, en dat er verder niks is.

ET: Het is de bedoeling dat je niet op één plek staat, maar dat je er langs beweegt. Je ziet jezelf dan in verschillende sferen, door al die kleuren van zwart naar 'Lily-rose'. Je kunt als toeschouwer zelf bepalen welke uitsnede je maakt. Je maakt als het ware je eigen schilderij.

MdG: In hoeverre vinden jullie het belangrijk dat jullie werk autonoom blijft binnen deze confrontatie, of speelt dat helemaal niet?

ET: Ik vind het wel mooi als mijn werk op diverse manieren bekeken kan worden. Als er een groep met twintig mensen binnenkomt, verandert het werk ook.

LvdS: Die autonomie wordt niet zo aangetast. Voor mij mag het nog veel heftiger.

ET: Het versterkt elkaar juist.

De productie van het werk van Esther Tielemans is mede mogelijk gemaakt door Genesis Product Development, Wormerveer.

Plug In werd mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van de Mondriaan Stichting.

Voor meer informatie kunt u terecht bij onze cicerone.